

༄༅། །ཇོ་ནང་རྩེ་བཅུན་དྲ་ར་ན་ཐའི་གསུང་འབུམ་ དཔེ་བསྟར་མ་བཞུགས་སོ། །

(༣༩/༥༥)

དཔལ་བཞུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱིགས།

ཡུང་མཁའ་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྟར་ཁང་།

༩༩། རྩོམ་ཆེ་བཅུ་ཉེ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟར་བྲིས།

བུ་མ་ལོ་སྐྱེས་པ་བཞུགས།

出版人:周华
责任编辑:陈博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

觉囊·多罗那他文集:藏文/觉囊·多罗那他著

百慧藏文古籍研究室编. - 北京:

中国藏学出版社, 2008.4 (先哲遗书:43-87)

ISBN 978-7-80253-013-3

I. 觉… II. ①觉…②百… III. 喇嘛教

- 古籍-汇编-藏语 IV. B346.6

中国版本图书馆CIP数据核字(2008)第040183号

先哲遗书 (八十)

觉囊·多罗那他文集

(38/45)

百慧藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行

北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本: 880×1230毫米 1/32 印张: 5.59

2008年4月第1版 2008年4月第1次印刷

印数: 0001-1500册

ISBN 978-7-80253-013-3/2.51

本文集总定价(1-45卷): 910.00元

༣༣། དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱོན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟུན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་མཉམ་བཅུན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སྦྱོར་གནང་ཞེ། དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་པོད་གྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་ལྔ་ས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉི་པའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ། དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྦྱོམ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱང་སྦྱོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྤྱང་སྦྱོབ་རྒྱུན་འཛིན་དང་པོད་རིག་པའི་གལ་ཆའི་དབྱུང་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛོད་དང་རྒྱས་དང་སྤྱང་སྦྱོབ་བཟུང་བའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། གྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱང་སྦྱོབ་དང་པོད་རིག་པའི་དབྱུང་ཡིག་སྤྱང་སྦྱོབ་དང་ཆ་ཚད་ཏུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དགོན་གཅེས་བཏུས་》 ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལྷ་མཚན་ནས་ལེགས་སྐྱིག་དང་དཔེ་སྐྱོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ལུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩོན་ཏྱོན་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་ཏུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་མས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། བློ་བྱེད་རིག་པ་དང་། གསོལ་རིག་པ། ཆོད་མ་རིག་པ། སྐྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། ཕྱིས་རིག་སོགས་བརྒྱ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འཕྱུང་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
སྒྲུལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བཟིང་གི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་
དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཁྱིལ་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཛོག་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྒྲུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ལྷལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་ཤིས་རྟིང་གི་སྐྱུ་ལྷན་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་ཤིས་རྟིང་གི་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱོར་
བསྟུ་ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཞུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་
ཐུབ་པ་བྱུང་། པར་ཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་དཔེ་རྟིང་གཞན་པ་དང་བསྟར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེ་བ་སོ་སོའི་བསྟུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་བྱ།

དཔེ་རྟིང་སྐྱེད་སྐྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་ནམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཇུག་སྟོན་གྱི་
བཀའ་འདྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལྷ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་
དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཁྱིལ་ཞུ་མཁན་ནམས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྐྱོག་དང་ལྷ་དག་ཐང་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཀྱི་ཁལ་བྱས་མོད།
འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཁུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་མྱོང་པས་དབྱོད་ལྟན་དག་གིས་
ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྐྱང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྒྲུལ་གནང་བར་ཞུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།
ཞུའི་༡༠༠ཡམོའི་རྩི་བ་དང་བོའི་ཆོས་༡༠ལ།

སྒྲིབ་འགྲོའི་ལུ་ཆོག

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྣམས་
དང་། ས་དག་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་
ལུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྒྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྟན་དག་མངོན་བརྗོད་ཞེས་སྟོང་། ལྷན་ཅིས་འབྲུང་
ཅིས་། སྐྱ་ཆོད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོད་ལ་མ་ཞོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྲུང་གསུམ་དང་། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྒྲོལ་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་ལ་བ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྒྲུགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ན་རི་རབ་ལྷན་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཁིང་། ཆོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཆོགས་ཀྱང་སྤྲངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་འདུང་དར་བྱེད་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་ཏུ་འདུང་མཆོད་དེ། དཔེར་ན། ཨོཀ་སི་ལོར་རྩི་
དང་། ཏར་མིད་ལྷ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་མོ་

རྒྱལ་སྐྱོད་ལྷན་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེན་གྱི་སའི་སྡེ་ཆོན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་ནི་གོང་དུ་སླུབ་པའི་བཤད་སྐྱབས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅེས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སློབ་མདོ་ཙམ་ལུ་ན། དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་རེན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློན་ཐོན་མི་པེ་རྩ་ཙག་ཞང་། །གཞུབས་ཆེན་རེན་བཟང་རྫོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། །ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱབས་བཅུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་བཀའ་བཙུང་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སློབ་དུག་བསྟོན་སྐྱབས་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་ཆོག་གསུའི་འབྲུང་ཁྱད་དང་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐྱབས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བཙུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱབས་བཙུང་འབྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་བཙུད་དེ། བཤད་སྐྱབས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སློག་ལོངས་སློབ་ཐམས་ཅད་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རེའི་བཙུད་འཛིན་རྒྱལ་སྐྱོད་འཕམ་ཡུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྟེན་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏང་གི་ཡང་
དག་པའི་སྤྱད་ཁུ་གི་ཉི་འོད་སྤར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གིས་འགོ་
ཁྲིད་དང་ཅུ་འཁུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྟེན་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་
སྟུན། སྤྱར་སྤེལ་སོགས་གི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་གི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་
དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཕྲོས་བསྟུན་གི་སྤྱི་ཞུ་སྟུབ་པའི་
སྒྲིལ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྟུ་སྟུད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་
ཡབ་མེས་རྣམས་གིས་བཞག་པའི་ཕ་ཤོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་
བསོད་ནམས་གི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོས་སྤྱད་
སྟོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
ཟད། འུ་ཅག་བོད་གི་རིག་གནས་སྟོབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིལ་འབུལ་མ་ཁན་གི་
ཁན་དར་འབྲིང་གསུམ་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོག་ན། རང་རེའི་སྤྲུག་པར་བབ་
པའི་གཞན་ཤིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྤར་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་སྤྱར་
བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། ཚུགས་དང་རིས་སྟུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲིལ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་གིས་
ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྟུབ་ཤིང་རྟོག་པོ་བརྒྱད་ལས་བྱུབ་པའི་
མདོ་སྟུགས་གི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
གསན་ཡིག་བརྩམས་པའི་སྟུན་དང་སྟུན་དག། རྟིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཕྲོར་
བ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསལ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་
རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སྟུ་པར་དུ་བསྒྱུན་པ་དང་
བསྒྱུན་ཅིས་ལས།

དེ་ལྟར་འདིར་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ་
འདི་རྒྱ་མཚོའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་དུ་ལུལ་བ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་དེ་མོའི་དཔེ་ཆོགས་དཔར་སྒྲིབ་ལྷ་མོའི་སྒྲོལ་ལྷ་ག་བསམ་ལྷ་
ཞིང་མཁུན་སྒྲིབ་ཡངས་པའི་མཁུན་དཔར་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སྒྲོལ་སྒྲོལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཁྱེ་གཡར་གནང་གི་སྒྲིབས་འབྲུག་ཡོང་བ་
མཁུན་མཁུན། །

ཞོར་འབྲོས་གསལ་འདེབས་ལྷ་བ། ལྷ་ག་པར་དུ་དེ་ལྷ་ལས་ཀྱི་ལར་ཆོ་རྒྱས་
ཤིང་། མཁུན་ཀྱི་སྒྲོལ་གྱིས་བཀའ་པའི་གཞོན་སྒྲིབ་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། སྒྲིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་པོ་འདོན་པ་ལས། རོལ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ག་བསམ་དཀར་པོ་སྒྲིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷ་མོ་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སྒྲོལ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱར་གྱི་སྒྲིབ་ལས་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་དེ་སྒྲིབ་ལུས་ན།
མཁུན་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འབྲུག། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྒྲིབ་འབྲུག། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མཐོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མཐོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་ཆུབ་པར་ལྷོ། །

ཕན་འབྲོག་ཀྱན་འབྲུམ་པོ་ཐུབ་བསྐྱར་ཉི་མས།

སྒྲིབ་པོ་༢༠༠༧པའི་རྒྱ་ཆོས་ལ་གུས་ལུལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

ད་ལམ་ང་ཚོའི་ཐོན་པའི་བཅུ་དྲུ་རྩ་ཐའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱི་པར་སྐྱབ་ཞུས་པ་འདི་ནི། གཟུག་དཀར་མཆོག་སྐུ་ཐུབ་
བསྐྱེད་ཉི་མའི་བཀའ་སློབ་དང་བདག་སྐྱོན་འོག་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱིར་ཁོང་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་
ཕྱིས་སུ་བྲིས་པའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་། དངོས་སུ་པོད་བཞི་
བཅུའི་དཀར་ཆག་ཁ་གསལ་ཞིག་ད་སྔོན་ང་ཚོའི་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ད་ལམ་
དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་པོད་བཙུ་ལྔ་ནི། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟག་
བརྟན་པར་མ་ཞེས་འབོད་པ་འདི་ནི། པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་འབྲུག་(སྤྱི་
ལོ1616) ལ། མངའ་རིས་སྤྱད་ཀྱི་གྲུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
པའམ། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་དམར་པོ་སྡེ་བསྐྱངས་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་བསོད་
ནམས་དབང་ལྷག་སྡེས་ཡོན་བདག་བྱས། དྲུ་རྩ་ཐའི་དངོས་སློབ་གཉའ་ཡི་
བརྗེ་དགོན་མཆོག་ལེགས་པས། ཐོག་མའི་མཆོམས་སྦྱོར་དང་པར་བྱང་འབྲི་བ་
སོགས་བྱས་ཏེ། དུས་འཁོར་སྤྲུགས་ཕྱིང་དང་སྤྱད་གཉིས་ཤུར་སོགས་ཆོས་
ཚན་བཅུ་བཞི་ཤིང་པར་དུ་བཀོས་པ། རྟག་བརྟན་དམ་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྦྱོན་བྱངས་
ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་སྡེང་དུ་རྟག་བརྟན་རང་ནས་བཀོས་པ་བཅས་པོད་

བཙུ་ལྷ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱད་པའི་མ་ཚར་གཅིག །རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
ཆེན་པོས་འབྲས་སྤངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་བ། བྱིས་དུས་འགྱུར་
སྐབས་སུ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ལོ་བྱང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་། དེང་སང་བོད་ལྗོངས་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྤྱད་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན།

ཡང་གངས་ཙན་མཁས་གྲུབ་ཟེམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལས། ཁོང་ལ་
གསུང་རྩོམ་གྱི་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས།
གསུང་འབུམ་གྱི་དང་པར་རྣམས་བཀའ་རྒྱ་བཏབ་སྟེ་པར་མི་ཆོག་པ་མཛད་པས་
ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་ཁ་ཆང་བ་ཏུ་ཅང་དཀའ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས། སློ་གྲོས་བརྟན་པས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ལ་དཀར་
ཆག་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛད་འདུག །དེའི་རྗེས་ན་ལུ་རི་ཕུག་སྤྱལ་སྤྱུས་མཛད་
པའི་དྲ་རྒྱ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་
ནང་དུ། བོད་ཀ་ནས་ཙ་བར་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གཉིས་
དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བཞུགས།

ད་ལྟ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ལོ་བྱང་དུ་བོད་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་
བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་
བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་ང་ཚོའི་གོང་གི་དཀར་ཆག་གཉིས་པོ་ད་སྟོན་མཛལ་
རྒྱུ་མ་རྟེན། དེ་ཡང་ན་ལུ་རི་ཕུག་སྤྱལ་སྤྱུས་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་
ཞེས་པ་ལྷགས་རྩོམ་གནང་སྟེ། སྤར་ཏག་བརྟན་གྱི་གིང་པར་དུས་ཟིང་དབང་

གིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་རྣམས། ཁ་གསོ་མཛད་ཚུལ་ཐོས་ཀྱང་ཞིབ་ཕྱི་ལོ་
 རྒྱས་ཁ་གསལ་མཛལ་རྒྱ་མ་བྱུང་། ད་ལྟ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་རྒྱལ་
 གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་འདི། ཞ་ལུ་རི་ཐུག་
 རྒྱལ་རྒྱས་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམས་སྟེ། ད་ལྟ་རྟག་བརྟན་གྱི་
 པར་རྙིང་པོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་པོད་བཙུ་ལྔ་དང་། པོད་
 གྲངས་དང་ཆོས་ཚན་མང་ཉུང་ཆོག་མཚམས་སོགས་རྩང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་
 བྱིར།

ད་ལམ་ང་ཆོས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་གྲོག་གྲང་ནང་དུ་བཅུག་སྐབས་
 གྱི་ཐོག་མའི་མ་དཔེ་ནི། ཉེ་ཆར་བླ་མ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་འཇམ་ཐང་དུ་གིང་
 པར་ལ་བརྐོས་པའི་སྐྱེས་པམ་ཉེར་བཞི་ཅན་དེ་ལ་བྱས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐེངས་
 གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་སུ་རྩོམ་ཏན་ཏན་དུ་བཞུགས་པ་ཚུམ་པ་པོ་དྲ་ར་
 ལྷ་ཐ་ར་ཉིད་གྱི་ཕྱག་དཔེ་སྐབས་འགར་ཕྱག་མཚན་ཡོད་པ། ད་ལྟ་འབྲས་
 རྒྱངས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་ནང་བཞུགས་ཐིས་མ་པོད་རྒྱང་བཅུ་ལ་ཆོས་
 ཚན་༩༥བ་སྐུར་གཞི་དང་། རྩོམ་ཏན་ཏན་གྱི་པར་རྙིང་པོད་བཙུ་ལྔ་པོད་
 ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཨ་རི་བ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པ་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་གཉིས་
 ཕྱོགས་བཅོ་མས་གྱིས། པར་རྙིང་པོད་ཉི་ཤུ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཚན་༩༡ལྟར་བ་ལ་
 སུར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐུར་ཐེངས་དང་པོ་ཞུས།

དེ་ནས་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་པོད་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། འཛམ་གང་གི་
 པར་མས་སྐྱར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐང་གཉིས་པ་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 པར་མ་སྐྱ་མྱི་གཉིས་དང་བྲིས་མ་གཅིག་བཅས་དཔེ་གསུམ་པོ་ཅུ་བའི་ཆ་
 བས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་མི་འདུག། ཆོ་གའི་
 རྒྱུར་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་མཆོན་དགུས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་འདུག་པ་
 རྣམས་ཀྱང་། ལུག་རྟགས་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། རྟག་བརྟན་
 པར་རྟིང་དང་འབྲས་སྦྲངས་བྲིས་མ་གཉིས་སུ་དཔེ་མ་བཞུགས་པ། འཛམ་གང་
 པར་མའི་ནང་བཞུགས་གསུང་ཐོར་ལུང་རྒྱུར་མ་རྟགས་ཅན་དང་། ཞ་རྟགས་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཟ་རྟགས་ཅན་དཔེ་མ་ཐེག་མཆོག་གི་ཐེན་བྲིས་རབ་བྱེད་
 དུག་པ་ཡན་ཆད། ཏཱ་ར་བླ་ཐའི་ཞལ་གསུང་སློབ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོས་ཐེན་
 བྲིས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རབ་བྱེད་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཇ་འགོའི་དགེ་
 བཤེས་མཆོག་གྲུབ་ཀྱི་མཆོས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ། འ་རྟགས་ཅན་ཉང་ཡུལ་གྱི་
 ཡོ་རྒྱས་ཏཱ་ར་བླ་ཐས་ཞབས་བཏགས་མཛད་པར་གྲགས་པ་བཅས་ཆོས་
 ཚན་༡༡ལ་འཛམ་གང་གི་པར་མའི་དཔེ་གཅིག་ཤུ་ལས། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟིང་དང་འབྲས་སྦྲངས་བྲིས་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞི་མ་རྟེན། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟིང་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཚན་༧། ཡང་རྟག་བརྟན་དང་
 འཛམ་གང་པར་མ་གཉིས་ཆར་མེད་པ། འབྲས་སྦྲངས་གནས་བཅུ་ལྟ་ཁང་དུ་
 བཞུགས་པའི་གྲལ་ནས་ཆོས་ཚན་བཙོ་བརྒྱད་ལ་ཐེབ་༡༧༩གསར་རྟེན་བྱང་

བ་བཅས་ལ། ལུ་དག་བྱས་ཏེ་ཁ་སྒོང་གི་རྩལ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་བཅས་ཁྱོད་
བསྐྱེད་མས་དེབ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ལ་ཆོས་ཚན་༤༠༠ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཆོའི་མ་དཔེ་
གཡར་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་སྟོན་ཚུམ་པ་པོའི་ཕྱག་དཔེའི་གཡར་ནས་ཡིན་པ། འབྲས་
སྤངས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་། དཔེ་རྟགས་ཕྱི་༡༤ནང་བཞག་སྤངས་དུ་བྱ་བ་
ནོར་བུའི་འབྲུང་གནས་ལྟེ་བཤ། ཡང་ཕྱི་༡༠ནང་བཞག་སྤངས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་རྣམ་པར་བཞོན་པ་ལྟེ་བཤ། སྟེ་ལག་
བྲིས་གྱི་ཆོས་ཚན་གཉིས་པོ་མ་འོངས་པར་དཔེ་གཡར་ཐབས་བྱ་དགོས།

ད་ལྟ་ང་ཆོས་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུ་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་དཔེ་རྩ་འཛིན་
བྱས་ཏེ། དཔེ་གསུམ་མི་འབྲ་བའི་ཆེ་རྟག་བརྟན་ལ་<<རྟ>>རྟགས་འདི་དང་།
འཛམ་ཐང་ལ་རྟགས་<<རྩ>>འདི། དག་ཆུ་ར་བཅོས་ལ་གྲག་རྟག་འདི།]
དང་། མཚན་རྣམས་གྲག་རྟག་< >འདིའི་ནང་དུ་སྒྲག་ཡོད།

གསལ་བཤད་ལུ་རྒྱ་ཞིག་ལ་དེབ་བཞི་པའི་ནང་དུ། གྲུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་
པའི་གསུང་ཆོས་ཚན་བཞི། རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་གྲུན་བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལྟ་
སྟོའི་ཆེ་ག་ཞེས་པའི་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་འཛམ་ཐང་པར་མར་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཡང་ས་བབྲང་མ་ཏི་པའ་ཆེན་གྱི་གསུང་དུས་འཁོར་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོར་
ཆོས་ཚན་གཅིག་རྟག་བརྟན་པར་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་འཇག་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་གི་རང་རྣམ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་གདམས་རྣམས་སྤྱ།
གཙང་གི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐ་སྟོད་གོ་དཀའ་བ་མང་པོ་ཞིག་

པེད་སྤྱད་གནང་བ་དག་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

ད་ལམ་བཀའ་འབྲུམ་འདི་ཅིས་ལའོར་ནང་དུ་སྤྲུགས་པའི་འགྲོ་སོང་ཙྏ་
འདྲ་ཆོགས་པ་ནས་ཁྱས་ཤིང་། བར་སྐྱེན་ཆར་ལྷ་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་བོད་རིག་པ་
དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་བཀྲིས། ཆར་བརྒྱད་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཕྱི་གིན་སོགས་ཀྱི་
རྒྱའི་སྤྱོད་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་། ཆར་ཉིས་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཙྏ་འདྲ་
ཆོགས་པ་ནས་བཀྲིས་པ་བཅས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ལས། ད་ལམ་དངོས་སུ་པར་དུ་
བསྐྱེན་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་ལམ་དུ་ལུལ་བ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིར་བོད་ལྗངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་མ་དཔེ་བོད་བཙེ་ལྷ་
གཡར་གནང་བྱུང་བ་དང་། འཛམ་གང་སྤྱ་མ་སྐྱེན་སེལ་མཆོག་ནས་ཀྱང་མ་
དཔེ་བཙེལ་རོགས་དང་། གོ་རིམ་སྤྱི་གྲུ། ལྷ་དག་བཅས་ལ་རོགས་རམ་གང་
མང་གནང་བ་དང་། ཁམས་སྤྱལ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནས་ཉང་ལུལ་
ཆོས་འབྱུང་ལྷ་དག་གི་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། སྤྱ་མ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོས་
ལྷ་དག་གི་ལས་ཀ་སྤྱིའི་ཐུགས་འགན་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ལྷ་རྒྱ་བའོ། །

དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
ཀླུ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས།

